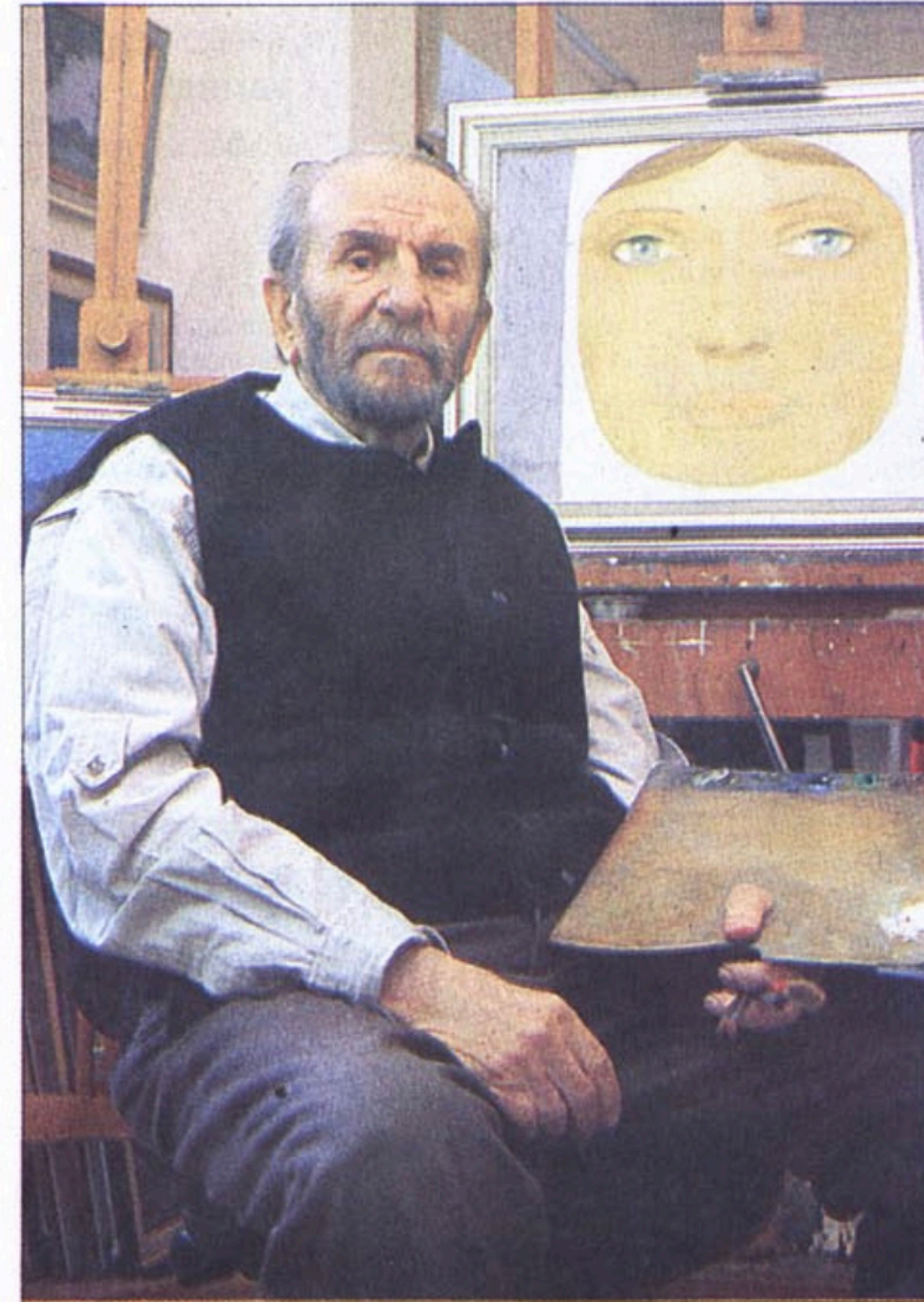

Nuri İyem resimleri tescilleniyor

Nuri İyem: "Gönlümde taht kurmuş üç kadın var; annem, ablam ve eşim. Bugüne kadar daha çok kadın portreleri çalıştım ve bu portrelerde hep onların yüzünü aradım." Fotoğraflar: GARBİS ÖZATAY

MEHMET KENAN KAYA

Nuri İyem, Türk resminin yaşayan en büyük ustalarından biri. İzleyici onu siyah, iri gözlü, kalın dudaklı ve hüzünlü kadın figürleriyle tanıyor; daha doğrusu "Resimlerimde galiba hep o yüzü aradım" dediği Anadolu kadını anlatan portreleriyle...

1915, İstanbul doğumlu İyem 68 yıldır hiç durmadan resim yapıyor. Evin Sanat Galerisi'nin yöneticisi Evin İyem, "Nuri Bey'in bugüne kadar 6 bine yakın resim ürettiğini sanıyoruz" diyor "Ama bu resimler şimdi birçok yere dağılmış durumda"...

Aslında mesele de bu: Yapıtlarıyla Türk resminin önemli evrelerinde yer almış, ona yön vermiş Nuri İyem'in resimlerini bir araya getirmek. Şimdi, başta Evin Sanat Galerisi olmak üzere birçok kuruluş bu amacı gerçekleştirebilmek için "Dünden Yarına Nuri İyem" başlıklı bir retrospektif sergiye hazırlanıyor.

Birçok açıdan Türk resim sanatında bir ilk olma özelliği taşıyan serginin en ilginç yanı, 4 bine yakını koleksiyonerlerde bulunan Nuri İyem resimlerinin ilk kez bir araya getirilecek olması. Tabii bunun için de başta koleksiyonerler olmak üzere geniş bir çevrenin katkısı gerekiyor.

Hazırlık çalışması 17 Kasım'da başlayacak ve 29 Kasım-13 Aralık tarihleri arasında Tüyap Sergi Sarayı'nda açılacak serginin detaylarını Evin Sanat Galerisi'nin yöneticisi ve aynı zamanda Nuri İyem'in gelini olan Evin İyem'le konuştuk:

Bugüne kadar 6 bine yakın resme imza atan Nuri İyem'in yapıtları bir sergide buluşuyor. Serginin en önemli özelliği koleksiyonerlerdeki İyem resimlerine şifre ve sertifika verilecek olması

"Türk resminde hiçbir sanatçının arşivi yok"

Nuri İyem sergisinin başmimarı Evin İyem, bu projeyle sahte tablo üretimine de engel olabileceklerini söylüyor

Evin Sanat Galerisi yöneticisi Evin İyem.

Nuri İyem sergisi son yılların en kapsamlı projelerinden biri. Neyi amaçlıyorsunuz sergide?

Amacımız 68 yıldır Türk resmine hizmet eden Nuri İyem'in resimlerini bir araya getirmek ve arşivlemek. Ne yazık ki Türk resminde hiçbir sanatçının arşivi yok. Nuri İyem için böyle bir arşiv çalışmasını uzun zamandır düşünüyorduk. Çok zorlandık ama çok da destek aldık.

■ **Zorluklar neler oldu?**

Öncelikle çok sayıda yapıt sergileneneği için geniş bir mekana ihtiyacımız vardı. TüYAP bize salonunu açmasaydı mesela, yapamazdık. Ayrıca bu kadar kıymetli bir koleksiyonun sigortalanması şarttı. Bu konuda da Koç Allianz'dan destek aldık.

■ **Resimler çok dağılmış mı?**

Evet. Nuri Bey'in 6 binin üzerinde resmi olduğunu sanıyoruz. Bunun 4 bin kadarı da evlerde, kişisel koleksiyonlarda bulunuyor.

■ **Nasıl bir arşiv çalışması yapacaksınız?**

Apple Bilcom bu konuda özel bir yazılım geliştirdi. 17 Kasım'dan itibaren sergiye getirilecek her resim bilgisayar kaydına geçirilip, şifrelenecek. Bu özel şifreyi de yalnızca resmin sahibi bilecek.

■ **Resim sahiplerine Nuri İyem**

imzalı bir de sertifika verilecek. Bu da yeni bir uygulama sanırım.

Bu, Batı ülkelerinde uygulanan bir proje ama Türkiye'de ilk kez bu sergide uygulanacak. Serginin 9 günlük bir arşiv çalışması dönemi var. Koleksiyonerler 17-27 Kasım resimlerini TüYAP'a getirirlerse hem şifreyi hem de Nuri İyem imzalı sertifikalarını alabilecekler.

■ **Bu şifreler, sahte tablolara karşı bir önlem de sayılabilir mi?**

Tabii, sahteciliği de kesin olarak önleyecek bir uygulama bu. Çünkü biliyorsunuz artık yaşayan ressamın eserlerinin de sahtesini yapıyorlar.

■ **Kaç resmin ulaşmasını bekliyorsunuz sergiye?**

3-4 bin resme ulaşmayı bekliyoruz. Tabii tüm bu resimleri sergilememiz olanaksız. Bu resimler içinden dönemlerine göre önemli olanları danışma kurulu ve Nuri İyem tespit edecek.

■ **Serginin adı "Dünden Yarına Nuri İyem". Bu ismin özel bir anlamı var mı?**

Serginin adı uzun süren toplantılardan, öne sürülen birçok fikirden sonra "Dünden Yarına Nuri İyem" oldu. Çünkü Türk resim sanatının tarihinin 150 yıl olduğunu düşünürsek, Nuri İyem 68 yıllık üretimiyle bu tarihin birçok evresinde yer almış, "Dün" bunu karşılıyor, bu sergi sonucu oluşacak Nuri İyem arşivi de "Yarın"ı....